

5. Nyelvtanok, veremautomaták

1. Álljon $L \subseteq \{0, 1\}^*$ az olyan szavakból, melyekben az 1-ek csak 2-hatvány sorszámú pozícióban lehetnek (az első karakter az egyes pozícióban van). Pl. $110100010 \in L$, $0001000 \in L$, $1010 \notin L$. A pumpálási lemma segítségével mutassa meg, hogy ez az L nyelv nem reguláris.
2. Van-e olyan L_1 reguláris és L_2 nem reguláris nyelv, hogy
  - (a) $L_1 \cup L_2$ nem reguláris?
  - (b) $L_1 \cup L_2$ reguláris?
  - (c) $L_1 L_2$ nem reguláris?
  - (d) $L_1 L_2$ reguláris?
3. Készítsen az $\{a^i b^j c^k \mid i + k = j\}$ nyelvet elfogadó veremautomatát!
4. Készítsen veremautomatát, mely az $\{a^m b^n \mid 1 \leq m \leq n \leq 2m\}$ nyelvet fogadja el!
5. Készítsen veremautomatát a helyes zárójelezések nyelvéhez!
6. Adjon CF nyelvtant az $\{a^i b^j c^k \mid i = j \text{ vagy } j = k\}$ nyelvre!
7. Legyen L az $N \rightarrow 11 \mid 1001 \mid N0 \mid NN$ nyelvtan által generált nyelv. Igazolja, hogy L minden szava, ha bináris számként értelmezzük, hárommal osztható. Igaz-e, hogy minden hárommal osztható számot tartalmaz ez a nyelv?
8. Az előző feladat nyelvtanából készítse el a megfelelő veremautomatát!
9. A tanult módszerrel küszöbölje ki az ε -szabályokat az alábbi nyelvtanokból!
  - (a) $S \rightarrow SaSb \mid \varepsilon$
  - (b) $S \rightarrow ABC, A \rightarrow BB \mid \varepsilon, B \rightarrow CC \mid a, C \rightarrow AA \mid b$
10. Szüntesse meg az egyszeres szabályokat a következő nyelvtanban!

$$S \rightarrow A \mid B \quad A \rightarrow aSb \mid a \quad B \rightarrow Sb \mid C \quad C \rightarrow Sa \mid S$$